

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

Zagreb, listopad 2015.

S A D R Ž A J

stranica

I.	PODACI O ZAVODU	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	4
	Financijski izvještaji	5
II.	REVIZIJA ZA 2014.	13
	Ciljevi i područja revizije	13
	Metode i postupci revizije	13
	Nalaz za 2014.	14
III.	MIŠLJENJE	21

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/15-08/3
URBROJ: 613-02-01-15-6

Zagreb, 20. listopada 2015.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKOG ZAVODA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE ZA 2014.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (dalje u tekstu: Zavod) za 2014.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 8. lipnja do 20. listopada 2015.

I. PODACI O ZAVODU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Zavod je javna ustanova osnovana Zakonom o mirovinskom osiguranju (Narodne novine 157/13, 151/14, 33/15 i 93/15), (dalje u tekstu: Zakon), radi ostvarivanja prava radnika, poljoprivrednika, obrtnika i drugih osiguranih osoba iz obveznog mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti. Pravni je slijednik Republičkog fonda mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika Hrvatske, Republičkog fonda mirovinskog i invalidskog osiguranja individualnih poljoprivrednika Hrvatske i Republičkog fonda mirovinskog i invalidskog osiguranja samostalnih privrednika Hrvatske.

Djelatnost Zavoda je provedba obveznog mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti, utvrđenog Zakonom i postupaka za ostvarivanje prava na doplatak za djecu, utvrđenog Zakonom o doplatku za djecu (Narodne novine 94/01, 138/06, 107/07, 37/08, 61/11, 112/12 i 82/15), koja obuhvaća obavljanje poslova u vezi s ostvarivanjem prava radnika, poljoprivrednika, obrtnika i drugih osiguranih osoba iz mirovinskog osiguranja i ostvarivanjem prava na doplatak za djecu, osiguranje zakonitosti ostvarivanja prava i pružanje stručne pomoći osiguranim osobama pri ostvarivanju prava, vođenje upravnog postupka u vezi s ostvarivanjem prava i obveza iz mirovinskog osiguranja i ostvarivanjem prava na doplatak za djecu, provedba uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, vođenje evidencije o osiguranicima, obveznicima doprinosa i drugih davanja, korisnicima prava iz mirovinskog osiguranja i korisnicima prava na doplatak za djecu i osiguravanje tajnosti podataka unesenih u evidenciju Zavoda u skladu sa zakonom i općim aktom, obavljanje poslova statističkih istraživanja u skladu sa zakonom, provjeravanje poslovnih knjiga, finansijske dokumentacije i drugih evidencija obveznika doprinosa radi kontrole podataka koji služe za ostvarivanje prava, upravljanje i poslovanje prikupljenim sredstvima za namjene utvrđene Zakonom i ulaganje sredstava radi smanjenja obveza uplatitelja doprinosa i drugih davanja ili za povećanje primanja korisnika iz mirovinskog osiguranja, donošenje općih akata za provedbu mirovinskog osiguranja i drugih općih akata, provedba politike razvoja i unapređenja mirovinskog osiguranja, izdavanje stručno-informativnih publikacija o djelatnosti Zavoda, obavljanje drugih poslova u vezi s provedbom mirovinskog osiguranja i provedbom postupka za ostvarivanje prava na doplatak za djecu te obavljanje poslova u vezi s ostvarivanjem prava na pristup informacijama i ostalih poslova utvrđenih Zakonom.

Zavod je pravna osoba s pravima, obvezama i odgovornostima utvrđenima Zakonom te Statutom koji donosi Upravno vijeće, a potvrđuje Vlada Republike Hrvatske. Rad Zavoda je javan. Zavod najmanje jednom godišnje izvješćuje o svom radu i poslovanju dostavljanjem godišnjeg izvješća Hrvatskom saboru, udrugama osiguranika i korisnika prava iz mirovinskog osiguranja, obavještava o radu i poslovanju putem sredstva javnog informiranja i internetske stranice Zavoda, osigurava izravnu komunikaciju s osiguranicima, objavljuje publikacije, glasila, brošure i letke te objavljuje Statut i druge opće akte u službenom glasilu Republike Hrvatske.

Djelatnost, ustrojstvo, upravljanje i rukovođenje Zavoda je određeno Zakonom, Statutom i drugim općim aktima Zavoda. Poslove iz svoje djelatnosti Zavod obavlja u ustrojstvenim jedinicama. Ustrojstvene jedinice Zavoda su Središnja služba sa sjedištem u Zagrebu, pet područnih službi, 15 područnih ureda te 91 ispostava sa sjedištima u gradovima i općinama Republike Hrvatske.

Tijela Zavoda su Upravno vijeće, ravnatelj, zamjenik i pomoćnici ravnatelja, Stručno vijeće te predstojnici područnih službi, odnosno područnih ureda. Zavodom upravlja Upravno vijeće u skladu s odredbama Zakona, Statuta i drugih općih akata Zavoda.

Hrvatsko mirovinsko investicijsko društvo d.o.o. za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima (dalje u tekstu: HMID d.o.o.) je osnovano u srpnju 1997. radi osnivanja i upravljanja investicijskim fondom (Kapitalni fond d.d., Zagreb) u koji je prenesen dio portfelja Zavoda kako bi se osiguralo aktivno upravljanje portfeljem Zavoda. HMID d.o.o. obavlja djelatnost od ožujka 1998., a temeljni kapital društva upisan u Trgovačkom sudu u Zagrebu i evidentiran u poslovnim knjigama Zavoda iznosi 5.000.000,00 kn. Tijela društva su skupština, nadzorni odbor i uprava koja ima dva člana. Skupštinu čini ravnatelj Zavoda. Osnovni prihod društva je naknada za upravljanje investicijskim fondom koja iznosi 2,0 % godišnje od ukupne imovine Fonda umanjene za finansijske obveze i odgođenu poreznu imovinu. Rješenjem Hrvatske agencije za nadzor finansijskih usluga iz srpnja 2014. odobren je rad HMID d.o.o. kao društva za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima. U 2014. je ostvarena naknada za upravljanje investicijskim fondom u iznosu 24.888.723,00 kn (što je 98,1 % ukupno ostvarenog prihoda HMID d.o.o. koji je iznosio 25.374.461,00 kn) te neto dobit u iznosu 15.820.758,00 kn koja je raspoređena u zadržanu dobit Društva.

Kapitalni fond d.d. je zatvoreni investicijski fond s javnom ponudom. U 2014. poslovao je prema odredbama Zakona o alternativnim investicijskim fondovima (Narodne novine 16/13 i 143/14). Predmet poslovanja je prikupljanje novčanih sredstava javnom ponudom svojih dionica i ulaganje tih sredstava u cilju povećanja vrijednosti imovine fonda, uz uvažavanje načela sigurnosti, profitabilnosti, likvidnosti i diobe rizika. Osnovan je u ožujku 1999. prijenosom dijela dionica (18 društava) iz portfelja Zavoda, nominalne vrijednosti u iznosu 1.214.601.654,00 kn. Tržišna vrijednost navedenih dionica u trenutku osnivanja fonda je bila 384.550.100,00 kn te je temeljni kapital fonda upisan u navedenom iznosu i podijeljen na 3 845 501 redovnu dionicu. Društvo je upisalo i preuzele 300 dionica fonda u iznosu 30.000,00 kn, a Zavod je upisao i preuzeo 3 845 201 dionicu u iznosu 384.520.100,00 kn, koliko je evidentirano na imovini u poslovnim knjigama Zavoda. Temeljni kapital društva sastoji se od tri uloga Zavoda u iznosu 5.000.000,00 kn. Vrijednost neto imovine Fonda koncem 2014. iznosila je 1.108.530.118,00 kn, što je za 30.819.987,00 kn ili 2,9 % više u odnosu prethodnu godinu. Kapitalni fond ostvario je za 2014. neto dobit u iznosu 1.104.829,00 kn koja je raspoređena u zadržanu dobit.

Hrvatsko mirovinsko osiguranje, d.o.o. za poslovno savjetovanje (dalje u tekstu: HMO d.o.o.) je osnovano 1992., a registrirano je za poslove savjetovanja u vezi s poslovanjem i upravljanjem, upravljanje holding društvima i drugo finansijsko posredovanje. U okviru registrirane djelatnosti, društvo HMO d.o.o. obavlja poslove vezane uz gospodarenje i upravljanje dionicama i poslovnim udjelima koja čine portfelj Republike Hrvatske, čiji je imatelj Zavod. Sve poslove društvo HMO d.o.o. obavlja u svoje ime, a za račun Zavoda, na temelju ugovora o međusobnim pravima i obvezama u poslovanju (iz ožujka 2006.) i dodacima navedenog ugovora (iz siječnja 2009. i srpnja 2012.). Stupanjem na snagu Zakona o upravljanju i raspolažanju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 94/13) u srpnju 2013., prestao je važiti Zakon o upravljanju državnom imovinom (Narodne novine 145/10 i 70/12) te je s radom prestala Agencija za upravljanje državnom imovinom, a sve njene poslove preuzele su Državni ured za upravljanje državnom imovinom (dalje u tekstu: DUUDI) kao središnje tijelo za upravljanje i raspolažanje državnom imovinom i Centar za restrukturiranje i prodaju (dalje u tekstu: CERP) kao pravni slijednik Agencije.

CERP je kao pravni slijednik Agencije postao zakonski zastupnik Zavoda za sve dionice i poslovne udjele u trgovačkim društvima čiji je imatelj Zavod a koje su bile prenijete na upravljanje Agenciji, a nisu od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku. Prema Odluci o donošenju plana upravljanja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske za 2014. (Narodne novine 53/14) trgovačka društva iz portfelja Zavoda koja su od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku pod neposrednim su upravljanjem i raspolaganjem DUUDI-a. Prema izvješću o poslovanju društva, na koncu 2014. ukupna nominalna vrijednost dionica i udjela 73 društva iz portfelja Zavoda je iznosila 2.082.478.296,00 kn, što je za 88.900.117,00 kn ili 4,1 % manje od nominalne vrijednosti ukupnog portfelja Zavoda koncem 2013., kada je iznosila 2.171.378.413,00 kn. Tijekom 2014. došlo je do smanjenja vrijednosti portfelja Zavoda u ukupnom iznosu 88.900.117,00 kn, što je rezultat smanjenja kapitala u četiri društva u vrijednosti 63.073.560,00 kn, stečaja tri društava u vrijednosti 59.721.140,00 kn, likvidacije jednog društva u vrijednosti 2.172.517,00 kn te prodaje jednog društva u vrijednosti 2.132.100,00 kn. Nadalje, povećan je temeljni kapital tri trgovačka društva u vrijednosti 38.199.200,00 kn.

Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta u Zavodu određuju se radna mjesta, okvirni broj službenika i namještenika na pojedinim radnim mjestima, s opisom njihovih osnovnih poslova i zadataka i stručnih uvjeta za rad, vrijednosti koeficijenata složenosti poslova radnih mjesta i druga pitanja značajna za obavljanje poslova u Zavodu koja nisu uređena Pravilnikom o radu. Navedenim Pravilnikom je predviđeno 3 122 zaposlenika na sistematiziranim radnim mjestima.

Zavod je tijekom 2014. obavljao redovnu djelatnost iz djelokruga vezano za isplatu mirovina korisnicima i ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja te prava na doplatu za djecu.

Koncem 2014. u Zavodu je bilo 2 853 zaposlenika, odnosno 92 manje nego koncem 2013. Zakonski predstavnik Zavoda od 30. kolovoza 2012. je Srećko Vuković.

Planiranje

Financijski plan Zavoda za 2014. je iznosio 36.360.823.457,00 kn. Nakon dvije izmjene i dopune državnog proračuna za 2014. (Narodne novine 39/14 i 141/14), financijski plan je povećan za 507.538.873,00 kn ili 1,4 % te iznosi 36.868.362.330,00 kn. Značajnije su povećana sredstva u okviru aktivnosti Mirovine na temelju osiguranja (starosne mirovine) na računu naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja 510.410.000,00 kn ili 2,7 % te u okviru aktivnosti Mirovine hrvatskih branitelja na računu ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna 140.000.000,00 kn ili 2,9 %. Značajnije su smanjena sredstva u okviru aktivnosti Mirovine na temelju osiguranja (invalidske mirovine) na računu naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja 155.885.000,00 kn ili 2,7 % plana iz prosinca 2013.

Vrijednosno najznačajniji rashodi su planirani za rashode za mirovine i mirovinska primanja na osnovu osiguranja i rashode za mirovine stečene pod povoljnijim uvjetima i prema posebnim propisima s uključenim naknadama poštama i bankama vezanim uz isplatu mirovina te osiguranje sredstava za doprinose na temelju individualne kapitalizirane štednje za pojedine kategorije osiguranika 98,9 % planiranih sredstava.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08 i 136/12), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2015. i 2016. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi za 2015. u iznosu 36.614.585.405,00 kn te za 2016. u iznosu 37.114.253.528,00 kn.

Izvori financiranja su doprinosi za mirovinsko osiguranje, opći prihodi državnog proračuna te vlastiti prihodi.

Financijski izvještaji

Zavod vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2014., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 36.842.234.652,00 kn, što je za 247.388.544,00 kn ili 0,7 % više u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi za 2014., ostvareni su za 26.127.678,00 kn ili 0,1 % manje od planiranih.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2013.	Ostvareno za 2014.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna	36.528.489.405,00	36.796.710.212,00	100,7
2.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	3.316.364,00	1.597.175,00	48,2
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	62.748.724,00	43.819.998,00	69,8
4.	Prihodi od imovine	291.615,00	107.267,00	36,8
Ukupno		36.594.846.108,00	36.842.234.652,00	100,7

Prema poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Zavoda, prihodi su ostvareni u iznosu 36.842.234.652,00 kn, a prema knjigovodstvenim evidencijama prihoda u sustavu državne riznice, prihodi (doznačena sredstva) iznose 36.798.825.679,00 kn, što je razlika u iznosu 43.408.973,00 kn. Najveći dio u iznosu 42.046.782,00 kn odnosi se na ostvarena sredstva na deviznom računu Zavoda. Prihodi ostvareni na deviznom računu Zavoda nisu uplaćeni na račun državnog proračuna, nego su na temelju suglasnosti Ministarstva financija, s deviznog računa obavljane isplate za mirovine u inozemstvo.

Prihodi iz državnog proračuna u iznosu 36.796.710.212,00 kn su ostvareni iz doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti u iznosu 22.479.035.317,00 kn i općih prihoda proračuna (za mirovine ostvarene prema povoljnijim uvjetima i posebnim propisima, dodatke uz mirovinu te nedostatak prihoda obveznog mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti) u iznosu 14.317.674.895,00 kn.

U odnosu na 2013., prihodi od doprinosa za mirovinsko osiguranje su veći za 3.197.987.703,00 kn ili 16,6 %, a prihodi za mirovine i mirovinska primanja iz općih prihoda proračuna su manji za 2.929.766.896,00 kn ili 17,0 %.

Prihodi po posebnim propisima su ostvareni od uplate na deviznom računu Zavoda u iznosu 42.046.782,00 kn. Odnose na uplate inozemnih nositelja osiguranja po preračunima prema međudržavnim ugovorima o socijalnom osiguranju u iznosu 27.440.680,00 kn, povrate neisplaćenih mirovinskih primanja u inozemstvo u iznosu 12.464.478,00 kn, uplate osiguravajućih zavoda i društava za naknade štete u iznosu 897.114,00 kn, povrate po regresima od nepripadno isplaćenih mirovinskih primanja u iznosu 1.047.814,00 kn, refundacije troškova invalidske komisije i korisnika usluga invalidske komisije u iznosu 191.216,00 kn te druge uplate u iznosu 5.480,00 kn.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija su ostvareni u iznosu 1.597.175,00 kn. Odnose se na vlastite prihode ostvarene od zakupa poslovnih prostora. Navedeni se prihodi uplaćuju u državni proračun za financiranje usluga tekućeg i investicijskog održavanja te komunalnih usluga.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2014., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 36.805.851.687,00 kn, što je za 202.043.994,00 kn ili 0,6 % više u odnosu na prethodnu godinu. Rashodi su u 2014. ostvareni za 62.510.643,00 kn ili 0,2 % manje od planiranih.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2013.	Ostvareno za 2014.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	285.582.761,00	283.158.158,00	99,2
2.	Materijalni rashodi	88.581.370,00	84.720.556,00	95,6
3.	Financijski rashodi	85.495.537,00	47.336.295,00	55,4
4.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	36.132.082.284,00	36.381.329.551,00	100,7
5.	Rashodi za nabavu nefinansijske imovine	11.818.405,00	9.307.127,00	78,8
6.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	247.336,00	0,00	-
Ukupno		36.603.807.693,00	36.805.851.687,00	100,6
Višak prihoda		0,00	36.382.965,00	

Za 2014. je iskazan višak prihoda u iznosu 36.382.965,00 kn. Višak prihoda prenesen iz prethodnog razdoblja iznosi 14.729.070,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 51.112.035,00 kn.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvareni su u iznosu 36.381.329.551,00 kn i čine 98,8 % ukupnih rashoda.

Vrijednosno značajnije naknade odnose se na mirovine i mirovinska primanja u iznosu 36.365.610.207,00 kn, što je za 245.409.496,00 kn ili 0,7 % više u odnosu na 2013. uglavnom zbog povećanja broja umirovljenika. Tijekom 2014. nije bilo usklađenja mirovina u odnosu na kretanje plaća i potrošačkih cijena, jer se prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (Narodne novine 157/13) aktualna vrijednost mirovine ne usklađuje, ako je stopa usklađivanja jednaka ili manja od nule.

Prema odredbi članka 88. Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine 157/13), stopa usklađivanja aktualne vrijednosti mirovine koja se primjenjuje 1. siječnja i 1. srpnja svake kalendarske godine, određuje se tako da se aktualna vrijednost mirovine uskladi po stopi koja se dobije kao polovica zbroja stope promjene prosječnog indeksa potrošačkih cijena u prethodnom polugodištu i stope promjene prosječne bruto plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj u prethodnom polugodištu u odnosu na polugodište koje mu prethodi. Aktualna vrijednost mirovine je utvrđena svota mirovine za jedan osobni bod. Aktualnu vrijednost mirovine utvrđuje Upravno vijeće Zavoda, na temelju podataka Državnog zavoda za statistiku, najkasnije dva mjeseca nakon isteka svakog polugodišta.

Prema Statističkim informacijama Zavoda iz veljače 2015., koncem 2014. je bilo evidentirano 1 223 738 ili 2,8 % više korisnika u odnosu na konac 2013., kada je bilo 1 190 815 korisnika mirovina, a osiguranika 1 397 400 ili 0,2 % manje u odnosu na konac 2013., kada je bilo 1 400 631 osiguranika. Trend smanjenja omjera između broja osiguranika i korisnika mirovina i drugih mirovinskih primanja u Republici Hrvatskoj je nastavljen u 2014. U 2012. je navedeni omjer bio 1,18 : 1, u 2013. ostao je isti, a u 2014. iznosi 1,14 : 1.

Omjer između broja osiguranika i korisnika mirovina nije usporediv u 2013., jer u prosincu 2013. (ispłata u siječnju 2014.), zbog nedostavljenog OIB-a, Zavod je obustavio isplatu mirovina za 26 932 korisnika mirovina i mirovinskih primanja (1 058 korisnika s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i 25 874 u inozemstvu), dok je u prosincu 2014. (ispłata u siječnju 2015.) obustavljena isplata mirovina za 2 848 korisnika mirovina i mirovinskih primanja (77 korisnika s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i 2 771 u inozemstvu). Isto nije uključeno u zbrojni pokazatelj korisnika mirovina. Na koncu 2014., od 1 223 738 evidentiranih korisnika mirovina, 674 604 ili 55,1 % se odnosi na korisnike starosne mirovine, 302 332 ili 24,7 % na korisnike invalidske mirovine i 246 802 ili 20,2 % na korisnike obiteljske mirovine. Od ukupnog broja korisnika starosne mirovine, 160 374 ili 23,8 % ostvarili su pravo na prijevremenu starosnu te 4 956 ili 0,7 % na prijevremenu starosnu prema odredbi članka 35. Zakona, prema kojem pravo na prijevremenu starosnu mirovinu zbog dugogodišnjeg osiguranja ima osiguranik kada navrši 60 godina života i 41 godinu staža osiguranja i osiguranik koji je nakon prestanka osiguranja prouzročenog stečajem, neposredno prije ispunjenja uvjeta za ostvarivanje prava na mirovinu, proveo u neprekidnom trajanju najmanje dvije godine kao nezaposlena osoba prijavljena službi nadležnoj za zapošljavanje.

U odnosu na 2013., povećan je broj korisnika starosnih mirovina za 30 358 i obiteljskih mirovina za 5 160, dok se smanjio broj korisnika invalidskih mirovina za 2 676 korisnika. Ukupno na koncu 2014. je bilo 32 923 više korisnika mirovina u odnosu na konac 2013. U 2014. prosječan broj korisnika mirovina i drugih mirovinskih primanja je bio 1 213 261. Osim prava iz mirovinskog osiguranja na temelju međugeneracijske solidarnosti, u Zavodu se provode i postupci za ostvarivanje prava na doplatak za djecu. U 2014., doplatak za djecu koristilo je prosječno 191 658 korisnika za prosječno 359 079 djece. Doplatak za djecu je iznosio prosječno 379,84 kn po djitetu, a za njegovo financiranje u 2014. je utrošeno 1.639.302.212,00 kn.

Prema propisima koji su na snazi od 1. siječnja 1999. u sustavu mirovinskog osiguranja se ostvaruju, uz mirovinu, i druga prava: novčana naknada zbog tjelesnog oštećenja uzrokovanog ozljedom na radu ili profesionalnom bolešću. Na dan 31. prosinca 2014. bilo je 57 535 korisnika zaštitnog dodatka uz mirovinu, s prosječnim iznosom 473,98 kn. Korisnika novčane naknade zbog tjelesnog oštećenja bilo je 74 091, a korisnika doplatka za pomoć i njegu bilo je 8 669, s prosječnom svotom od 783,41 kn. Nadzor nad obavljanjem poslovnih procesa Zavoda obavlja Ured za kontrolu i nadzor (postupci nadzora tijekom godine provodili su se po nalogu ravnatelja, na temelju plana nadzora, na zahtjev državnih institucija, neposrednoj dojavi građana i drugo). Prema Izvješću o radu, tijekom 2014., Ured je zaprimio 499 predmeta, što je za 20,3 % manje nego u 2013., od toga se 275 ili 55,1 % odnosilo na anonimne prijave. Od navedenog broja, 355 predmeta se odnosi na korisnike koji su ostvarili pravo na temelju invalidnosti te su u skladu s odredbama članka 126. Zakona upućeni na reviziju i kontrolni pregled. U predmetima u kojima je proveden postupak nadzora na temelju anonimne ili potpisane prijave, za 39 predmeta je utvrđen gubitak, odnosno smanjenje prava na invalidsku mirovinu, odnosno gubitak ili smanjenje prava na tjelesno oštećenje (od toga je za 18 predmeta ukinuto pravo na mirovinu odnosno tjelesno oštećenje na temelju provedenog postupka, dok je u 21 predmetu promijenjen opseg prava).

Rashodi za zaposlene se odnose na bruto plaće u iznosu 239.932.082,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 39.689.742,00 kn te ostale rashode za zaposlene u iznosu 3.536.334,00 kn. U odnosu na 2013., manji su za 0,8 % ili 2.424.603,00 kn.

Materijalni rashodi u iznosu 84.720.556,00 kn se odnose na rashode za usluge u iznosu 54.081.755,00 kn, materijal i energiju u iznosu 14.185.132,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu 11.176.689,00 kn, druge nespomenute rashode poslovanja u iznosu 4.615.349,00 kn te naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu 661.631,00 kn.

Financijski rashodi u iznosu 47.336.295,00 kn se odnose na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu 46.893.067,00 kn, zatezne kamate u iznosu 379.091,00 kn, negativne tečajne razlike i razlike zbog primjene valutne klauzule u iznosu 36.124,00 kn te druge nespomenute financijske rashode u iznosu 28.013,00 kn.

Vrijednosno značajniji financijski rashodi su naknade za isplatu mirovinskih primanja putem društva Hrvatske pošte d.d. (usluge platnog prometa) u iznosu 41.003.606,00 kn te naknade poslovnoj banci za isplatu mirovina u inozemstvo u iznosu 5.429.302,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu, financijski rashodi su manji za 38.159.242,00 kn ili 44,6 % zbog izmijenjenog ugovora s društvom Hrvatske pošte d.d. kojim je smanjena naknada za isplatu mirovina od siječnja 2014.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2014., ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 8.375.974.324,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2014.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2014.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2014.	31. prosinca 2014.	Indeks (3/2)
		1	2	
1.	Nefinancijska imovina	839.956.288,00	828.346.892,00	98,6
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	8.375,00	8.375,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	763.962.715,00	752.921.328,00	98,6
1.3.	Postrojenja i oprema	20.068.113,00	16.276.082,00	81,1
1.4.	Prijevozna sredstva	6.139,00	2.942,00	47,9
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	1.062.677,00	1.046.952,00	98,5
1.6.	Druga nefinancijska imovina	54.848.269,00	58.091.213,00	105,9
2.	Financijska imovina	7.637.599.310,00	7.547.627.432,00	98,8
2.1.	Novčana sredstva	26.822.574,00	25.282.470,00	94,3
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih, te za više plaćene poreze i ostalo	34.546.237,00	37.085.490,00	107,4
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	52.262.659,00	52.037.413,00	99,6
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	2.584.616.354,00	2.495.716.237,00	96,6
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.818.184.858,00	1.821.435.868,00	100,2
2.6.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	81.812.464,00	72.432.737,00	88,5
2.7.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	3.039.354.164,00	3.043.637.217,00	100,1
Ukupno imovina		8.477.555.598,00	8.375.974.324,00	98,8
3.	Obveze	3.319.544.354,00	3.311.371.620,00	99,8
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	3.319.544.338,00	3.311.370.645,00	99,8
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	16,00	975,00	6.093,8
4.	Vlastiti izvori	5.158.011.244,00	5.064.602.704,00	98,2
Ukupno obveze i vlastiti izvori		8.477.555.598,00	8.375.974.324,00	98,8
Izvanbilančni zapisi		43.494.488.043,00	46.546.147.989,00	107,0

Na koncu 2014., iskazana vrijednost imovine je manja za 101.581.274,00 kn ili 1,2 % u odnosu na iskazanu početkom 2014. Na smanjenje imovine utjecalo je povećanje vrijednosti imovine u iznosu 13.316.260,00 kn te smanjenje vrijednosti imovine u iznosu 114.897.534,00 kn. Vrijednost imovine je povećana zbog povećanja rashoda budućih razdoblja i nedospjele naplate prihoda u iznosu 4.283.053,00 kn te potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 3.251.010,00 kn.

Značajno smanjenje vrijednosti imovine se odnosi na smanjenje vrijednosti vrijednosnih papira, dionica i udjela u glavnici u iznosu 88.900.117,00 kn, smanjenje vrijednosti građevinskih objekta u iznosu 11.041.387,00 kn te smanjenje potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 9.379.727,00 kn.

Građevinski objekti iskazani u vrijednosti 752.921.328,00 kn se odnose na poslovne prostore u iznosu 651.274.101,00 kn, domove umirovljenika u iznosu 50.119.956,00 kn, stanove u iznosu 48.868.155,00 kn te druge građevinske objekte u iznosu 2.659.116,00 kn. Postrojenja i oprema se odnose na vrijednost računala i računalne opreme u iznosu 10.788.607,00 kn, uredskog namještaja u iznosu 4.081.861,00 kn, te ostale uredske opreme u iznosu 1.405.614,00 kn.

Druga nefinancijska imovina se odnosi na ulaganje u licence u iznosu 56.300.063,00 kn, djela likovnih umjetnika u iznosu 734.578,00 kn, ulaganja na tuđoj imovini radi prava korištenja u iznosu 642.554,00 kn te dugoročno uložena sredstva u stambeni fond u iznosu 414.018,00 kn.

Depoziti, jamčevni polozi, potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo se odnosi na potraživanja od proračuna za jamčevne pologe u iznosu 24.405.411,00 kn, polog za osiguranje stambenih kredita u iznosu 9.180.268,00 kn, na potraživanja za bolovanja iznad 42 dana od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje u iznosu 2.797.864,00 kn te druga potraživanja u iznosu 701.947,00 kn.

Potraživanja za dane zajmove se odnose na obveze društva HMO d.o.o. za prodane naplaćene dionice u iznosu 28.704.141,00 kn, za prodane nenaplaćene dionice u iznosu 14.438.867,00 kn, obveze po raskinutim ugovorima za koje je nastupila zastara u iznosu 6.619.825,00 kn, za prodane dionice malim dioničarima u iznosu 1.932.786,00 kn, za uplatu iz stečajne mase u iznosu 335.850,00 kn te potraživanja za prihode od otplaćenih stambenih kredita u iznosu 5.944,00 kn.

Vrijednost dionica i udjela koncem 2014. je iskazana u iznosu 2.495.716.237,00 kn. Odnosi se na vrijednost dionica 73 društva u iznosu 2.082.478.296,00 kn (koje je Zavod stekao u postupku pretvorbe društvenih poduzeća), dionice i udjele u trgovačkim društvima i bankama u stečaju u iznosu 812.850.008,00 kn (za koje je obavljen ispravak vrijednosti), dionice u Kapitalnom fondu (dionice 18 društava upisanih u temeljni kapital navedenog fonda) u iznosu 384.520.100,00 kn, dionice društava u sudskom postupku u iznosu 2.780.071,00 kn (za koje je obavljen ispravak vrijednosti), dionice u više društava u iznosu 886.848,00 kn, na osnivački ulog u društvu HMID d.o.o. u iznosu 5.000.000,00 kn i društvu HMO d.o.o. u iznosu 20.000,00 kn te obveznice u iznosu 22.810.993,00 kn.

Vrijednost ukupnog portfelja dionica i udjela (koje je Zavod stekao u postupku pretvorbe društvenih poduzeća) je tijekom 2014. smanjena za 88.900.117,00 kn ili 4,1 %, te je stanje portfelja dionica i udjela koncem prosinca 2014. iznosilo 2.082.478.296,00 kn. Smanjenje nominalne vrijednosti portfelja rezultat je smanjenja vrijednosti u iznosu 127.099.317,00 kn zbog smanjenja temeljnog kapitala u četiri društva u iznosu 63.073.560,00 kn, stečaja tri trgovačka društava u iznosu 59.721.140,00 kn, likvidacije jednog društva u iznosu 2.172.517,00 kn, prodaje jednog društva za 2.132.100,00 kn te povećanja temeljnog kapitala tri trgovačka društva u iznosu 38.199.200,00 kn.

Potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 1.821.435.868,00 kn se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 1.711.836.525,00 kn, prihode od imovine u iznosu 48.370.042,00 kn, prihode iz proračuna u iznosu 30.659.024,00 kn, potraživanja za doprinos za doplatak za djecu u iznosu 30.123.611,00 kn, potraživanja za prihode od zakupnina u iznosu 3.917.972,00 kn, umanjena za ispravak vrijednosti potraživanja u iznosu 3.471.306,00 kn.

Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 1.711.836.525,00 kn se odnose na potraživanja od Agencije za upravljanje državnom imovinom u iznosu 1.103.861.696,00 kn, potraživanja iz državnog proračuna za isplate mirovina iz ranijih godina u iznosu 376.290.834,00 kn, potraživanja po regresima u iznosu 103.392.804,00 kn, potraživanja od pravnih osoba za naknadu štete u iznosu 46.042.527,00 kn, potraživanja od korisnika za povrat mirovina u iznosu 31.863.587,00 kn, potraživanja za zapošljavanje invalida u iznosu 26.808.611,00 kn, potraživanja od banaka za povrat mirovina u iznosu 15.435.987,00 kn, potraživanja za doprinos za dječji doplatak u iznosu 5.617.758,00 kn te druga potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 2.522.721,00 kn.

Značajnija potraživanja za prihode od imovine se odnose na potraživanja od društva HMO d.o.o. za ostvarene prihode od ulaganja u investicijske fondove u iznosu 44.321.000,00 kn, potraživanja od zakupa i iznajmljivanja stanova u iznosu 1.490.966,00 kn te potraživanja za zatezne kamate u iznosu 1.085.929,00 kn.

Potraživanja od prodaje nefinansijske imovine u iznosu 72.432.737,00 kn se odnose na potraživanja za prihode od prodaje stanova, od čega za prodane stanove umirovljenicima u iznosu 40.933.111,00 kn, na tržištu u iznosu 26.038.772,00 kn te zaposlenicima u iznosu 5.460.854,00 kn.

Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda u iznosu 3.043.637.217,00 kn se odnose na mirovinska primanja za prosinac 2014. u iznosu 3.015.104.811,00 kn, rashode za bruto plaće u iznosu 23.253.531,00 kn i materijalne troškove u iznosu 5.278.875,00 kn.

Od ukupno iskazanih potraživanja na koncu 2014. u iznosu 1.982.991.508,00 kn, na dospjela potraživanja se odnosi 280.679.460,00 kn, a nedospjela potraživanja su iznosila 1.702.312.048,00 kn. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja se odnose na potraživanja po regresima u iznosu 103.392.804,00 kn, potraživanja od društva HMO d.o.o. za naplaćeni prihod od investicijskih fondova u iznosu 41.133.682,00 kn, potraživanja po reviziji doplatka za djecu u iznosu 25.890.739,00 kn, potraživanja po utuženim sredstvima za zapošljavanje invalida u iznosu 25.866.442,00 kn, potraživanja od poduzeća za naknadu šteta u iznosu 22.081.268,00 kn te potraživanja od osiguravajućih društava za naknadu šteta u iznosu 12.440.580,00 kn. Vrijednosno značajnija nedospjela potraživanja odnose se na potraživanja za jamčevne pologe u iznosu 24.405.411,00 kn, potraživanja od društva HMO d.o.o. za prodane dionice i udjele u iznosu 28.704.140,00 kn te potraživanja od društva HMO d.o.o. za više ustupljen portfelj HFP u iznosu 935.047.735,00 kn.

Na koncu 2014. obveze su iskazane u iznosu 3.311.371.620,00 kn, što je za 8.172.734,00 kn ili 0,2 % manje u odnosu na početak 2014, kada su bile iskazane u iznosu 3.319.544.354,00 kn. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu 3.311.370.645,00 kn te za nabavu nefinansijske imovine u iznosu 975,00 kn.

Obveze za rashode poslovanja se odnosi na obveze za isplatu mirovina i mirovinskih primanja za prosinac 2014. u iznosu 3.003.375.920,00 kn, obveze za zaposlene za prosinac 2014. u iznosu 23.258.003,00 kn, materijalne rashode u iznosu 5.329.859,00 kn, finansijske rashode u iznosu 2.988.056,00 kn te ostale tekuće obveze u iznosu 276.418.807,00 kn.

Vrijednosno značajnije ostale tekuće obveze u ukupnom iznosu 272.397.179,00 kn se odnose na obveze za uplate vezane uz preračun mirovina u skladu s Ugovorom o socijalnom osiguranju zaključenim s Republikom Bosnom i Hercegovinom u iznosu 198.560.004,00 kn, obveze prema državnom proračunu u iznosu 35.824.617,00 kn, obveze za jamčevine u iznosu 24.405.411,00 kn, uplate, odnosno preračune mirovina, u skladu s ugovorom o socijalnom osiguranju zaključenim s Republikom Slovenijom u iznosu 11.876.368,00 kn te uplate, odnosno preračune mirovina, u skladu s ugovorom o socijalnom osiguranju zaključenim s Republikom Makedonijom u iznosu 1.730.779,00 kn.

Od ukupno iskazanih obveza koje su koncem 2014. iznosile 3.311.371.620,00 kn, na dospjele obveze se odnosi 751.454,00 kn, a na nedospjele 3.310.620.166,00 kn. Od dospjelih obveza na prekoračenje roka plaćanja do 30 dana se odnosi 158.829,00 kn, na rok plaćanja do 60 dana se odnosi 7.400,00 kn, od 61 do 180 dana se odnosi 585.148,00 kn te od 181 do 360 dana 77,00 kn. Ukupno iskazane obveze, koje su koncem 2014. iznosile 3.311.371.620,00 kn, podmirene su do veljače 2015.

Vlastite izvore u iznosu 5.064.602.704,00 kn čine vlastiti izvori iz proračuna u iznosu 3.150.468.017,00 kn, višak prihoda poslovanja u iznosu 51.117.925,00 kn, manjak prihoda poslovanja od nefinancijske imovine u iznosu 5.890,00 kn, obračunani prihodi poslovanja u iznosu 1.790.589.915,00 kn te obračunani prihodi od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 72.432.737,00 kn.

Izvanbilančni zapisi evidentirani su u iznosu 46.546.147.989,00 kn. Vrijednosno značajniji izvanbilančni zapisi se odnose na potraživanja za ratne štete u iznosu od 14.534.014.691,00 kn, potraživanja za doprinose za mirovinsko osiguranje od fizičkih, odnosno pravnih osoba prenesenih u nadležnost Porezne uprave u iznosu 5.911.755.466,00 kn te nedospjela potraživanja za isplaćivane dodatke na mirovine za koje je obvezu preuzela Republika Hrvatska u iznosu od 2.042.594.276,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2014.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planom
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Zavoda.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Zavoda. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u finansijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz ranijeg razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektronskim medijima i tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjena zakona te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnijih pokazatelja, omjera i trendova, primjenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije su korišteni izvještaji vezani uz pojedine poslove Zavoda. Provjerena je dokumentacija vezano uz popis imovine i obveza, evidentiranja prihoda, rashoda, dugotrajne imovine te druga dokumentacija. Obavljeni su razgovori s pomoćnicama ravnatelja, voditeljima službi i drugim zaposlenicima i pribavljena obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2014.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: izvršenje preporuka revizije za 2012., djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje, računovodstveno poslovanje, imovina, obveze, prihodi, rashodi te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom za 2014. su utvrđeni propusti koji se odnose na izvršenje preporuka revizije za 2012., potraživanja i prihode.

1. Izvršenje preporuka revizije za 2012.

1.1. Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Zavoda za 2012., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje.

Revizijom utvrđene nepravilnosti koje se odnose na planiranje, potraživanja i upravljanje imovinom nisu značajne te nisu utjecale na istinitost finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima

Revizijom za 2014. je utvrđeno prema kojoj preporuci je postupljeno i koje su u postupku izvršenja.

Preporuka prema kojoj je postupljeno:

- financijski rashodi se realnije planiraju, jer se od 1. siječnja 2014. mirovine isplaćuju jedino putem banaka; mirovine i druga primanja iz mirovinskog osiguranja isplaćuju se putem pošte na adresu korisnika u Republici Hrvatskoj onim korisnicima kojima je mirovina i drugo primanje isplaćivano putem pošte do 31. prosinca 2013.

Preporuke u postupku izvršenja:

- Zavod u suradnji s nadležnim tijelima (DUUDI, CERP, nadležno ministarstvo i Ministarstvo financija) provodi aktivnosti radi rješavanja i donošenja odluke o postupanju s iskazanim potraživanjima za više ustupljeni portfelj pri zamjeni dionica te ustupljene i prodane dionice i udjele; s Ministarstvom financija poduzimaju se aktivnosti vezano uz donošenje odluke o postupanju s potraživanjima od državnog proračuna i obvezama prema državnom proračunu
- poduzimaju se aktivnosti na usklađenju podataka o potraživanjima iz evidencije baze podataka doznačenih mirovinskih primanja i potraživanja za nepripadno isplaćena mirovinska primanja evidentirana u glavnoj knjizi
- u svrhu privođenja namjeni objekta u Puli (vila s pripadajućim zemljištem), izrađen je energetski certifikat, kako bi se pokrenuo postupak za dobivanje suglasnosti od DUUDI-a za prodaju ili zamjenu nekretnine.

Zavod je i nadalje u obvezi postupati prema danim preporukama Državnog ureda za reviziju.

1.2. Zavod prihvata nalaz Državnog ureda za reviziju.

2. Potraživanja

- 2.1. U poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima koncem 2014. iskazana su potraživanja u iznosu 1.982.991.508,00 kn. Značajnija potraživanja se odnose na potraživanja od pravnih slijednika Agencije za upravljanje državnom imovinom u iznosu 1.103.861.696,00 kn, potraživanja iz državnog proračuna za isplaćene mirovine iz ranijih godina u iznosu 376.290.834,00 kn, potraživanja po regresima u iznosu 103.392.804,00 kn, potraživanja od prodaje nefinansijske imovine (za prodane stanove bivšim nositeljima stanarskog prava i stanove u vlasništvu Zavoda, prema odluci ravnatelja i uz suglasnost Upravnog vijeća, na obročnu otplatu) u iznosu 71.559.355,00 kn, potraživanja za naplaćeni i nenaplaćeni prihod od investicijskih fondova u iznosu 44.174.110,00 kn te potraživanja za namjenska sredstva stambenog fonda u iznosu 28.933.152,00 kn.

Zavod iskazuje potraživanja u okviru glavne knjige te vodi analitičke evidencije potraživanja. Za pojedina potraživanja podaci iz analitičkih evidencija nisu usklađeni s podacima iz glavne knjige. Prema ujedinjenom izvještaju Središnjeg povjerenstva (dalje u tekstu: Povjerenstvo) o popisu imovine i obveza za 2014., značajnije razlike neusklađenosti analitičkih evidencija potraživanja i glavne knjige odnose se na potraživanja za doprinos za doplatak za djecu po reviziji, potraživanja za polog sredstva za osiguranje kredita, potraživanja po regresima MIO te potraživanja od banaka za povrat mirovina. Povjerenstvo je, između ostalog, predložilo da nadležni odjeli Zavoda u područnim službama i Središnjoj službi obave usklađenja evidencija. Nadalje, Povjerenstvo nije pripremilo prijedloge odluka o otpisu, odnosno brisanju iz poslovnih knjiga potraživanja (vezane uz višegodišnje popisivanje nepostojećih, nenaplativih, zastarjelih ili spornih), jer se prema internim Uputama, ravnatelju Zavoda predlaže donošenje odluka na temelju odgovarajuće dokumentacije koju dostavljaju odjeli u čijoj je nadležnosti praćenje potraživanja. Prema odluci Ravnatelja prihvaćen je izvještaj Povjerenstva koji se odnosi na provedbu Popisa, ujedno su zaduženi odjeli u područnim službama, područnim uredima i Središnjoj službi da usklade potraživanja.

Zbog usklađivanja podataka o nepripadno isplaćenim mirovinskim primanjima u poslovnim knjigama Zavoda, prema preporuci Državnog ureda za reviziju, u svibnju 2015. su područnim službama i uredima Zavoda dostavljeni ispisi neusklađenih podataka o potraživanjima evidentiranim od siječnja 2006., prema kojima ustrojstvene jedinice nadležne za imovinsko - pravne poslove i obračun i isplatu mirovinskih primanja trebaju provesti postupke usklađivanja. Zavod je u ožujku 2015. započeo s projektom povezivanja pomoćne evidencije regresa s ostalim bazama podataka. Projekt će omogućiti automatsko evidentiranje i kontrolu potraživanja za regrese te će promijeniti sadržaj i prikaz obaveznih i automatskih ispisa. Sustav će logički povezati podatke te će osigurati usklađenost podataka u sva tri informacijska sustava Zavoda (računovodstvo, likvidature i pravni poslovi). Planirani završetak projekta je konac 2015.

- Potraživanja od pravnih slijednika Agencije za upravljanje državnom imovinom

Potraživanja od pravnih slijednika Agencije za upravljanje državnom imovinom (dalje u tekstu: Agencija) u iznosu 1.103.861.696,00 kn se odnose na više ustupljen portfelj pri zamjeni dionica s Hrvatskim fondom za privatizaciju u razdoblju od 1994. do 2000. u iznosu 935.047.734,00 kn i na potraživanja za ustupljene i prodane dionice i udjele u okviru privatizacije prema modelu „A“ putem Hrvatskog fonda za privatizaciju u iznosu 168.813.962,00 kn.

Zakonom o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 94/13) iz srpnja 2013., Agencija je prestala s radom, osnovan je Centar za restrukturiranje i prodaju (dalje u tekstu: CERP), a Državni ured za upravljanje državnom imovinom (dalje u tekstu: DUUDI) je postao središnje tijelo upravljanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske.

Zavod je, na temelju prijedloga Državnog ureda za reviziju, u travnju 2013. organizirao sastanak s predstvincima tadašnje Agencije za upravljanje državnom imovinom i DUUDI-ja. Utvrđeno je da sredstva od prodaje dionica trgovackih društava iz portfelja Zavoda u 2010. i 2011. nisu uplaćena u državni proračun te da Agencija ne raspolaze dionicama i/ili poslovnom udjelima kojima bi podmirila navedena potraživanje. U cilju naplate potraživanja, društvo HMO d.o.o. je u svibnju 2014. uputilo CERP-u kao pravnom slijedniku Agencije u odnosu na sva prava i obveze, poziv za plaćanje duga u obliku opomene pred tužbu. U veljači 2015., organiziran je sastanak na kojem su sudjelovali predstavnici Ministarstva financija, Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, DUUDI-ja, CERP-a te Zavoda. Utvrđeno je da CERP ne raspolaze dionicama i/ili poslovnim udjelima kojima bi podmirio potraživanje Zavoda. Zavod je u ožujku i srpnju 2015. uputio Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske dopise u kojima je opisao slijed događaja cijelog slučaja te je predložio održavanje sastanka u cilju njegova rješavanja. S obzirom da od Državnog odvjetništva Republike Hrvatske nije zaprimljen odgovor, Zavod je u srpnju 2015. uputio dopis ministru rada i mirovinskoga sustava s prijedlogom da se organizira sastanak predstavnika Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, Zavoda, Ministarstva financija, Državnog ureda za upravljanje državnom imovinom i CERP-a, uz nazočnost ministra financija. Do vremena obavljanja revizije (listopad 2015.) nije uslijedio sastanak predloženih sudionika.

Državni ured za reviziju predlaže u suradnji s nadležnim tijelima (nadležnim ministarstvom i Ministarstvom financija) i nadalje poduzimati radnje u cilju rješavanja, odnosno donošenja odluke o postupanju s iskazanim potraživanjima za više ustupljeni portfelj pri zamjeni dionica te ustupljene i prodane dionice i udjele.

- Potraživanja od državnog proračuna i obveze prema državnom proračunu

U okviru potraživanja su evidentirana potraživanja od države nastala u ranijim godinama u iznosu 376.290.834,00 kn, a jednaka su stanju iskazanom koncem 2009. Odnose se na potraživanja za manje uplaćena sredstva iz državnog proračuna u razdoblju od 2000. do lipnja 2001., za isplatu mirovina prema posebnim propisima, a koje su podmirene iz sredstava Zavoda. Od srpnja 2001., Zavod je proračunski korisnik državnog proračuna te se isplata mirovina i mirovinskih primanja obavlja putem računa državnog proračuna.

Zavod je od 2007., upućivao dopise Ministarstvu financija kako bi se riješila utemeljenost evidentiranih međusobnih potraživanja i obveza. U listopadu 2013. organiziran je sastanak predstavnika Ministarstva financija i Zavoda na kojem je predočena cjelovita dokumentacija iz koje proizlaze neriješene međusobne obveze i potraživanja. Zaključeno je da će Ministarstvo financija dostaviti mišljenje o utemeljenosti potraživanja i knjigovodstvenom rješavanju navedenih poslovnih događaja. Nadalje, Ministarstvu financija je u svibnju 2014. dostavljeno detaljno pojašnjenje vezano uz potraživanja Zavoda i zakonski temelj te je zatraženo mišljenje o knjigovodstvenom evidentiranju poslovnih događaja. U siječnju 2015. upućena je požurnica sa zamolbom za dostavu mišljenja. Do vremena obavljanja revizije (listopad 2015.) nije bilo postupanja vezano uz rješavanje knjigovodstvenog evidentiranja opisanih poslovnih događaja.

U okviru potraživanja, evidentirana su potraživanja za namjenska sredstva stambenog fonda u iznosu 28.933.152,00 kn. Odnose se na sredstva stambenog fonda Zavoda prenesena koncem 2006. s računa Hrvatske poštanske banke na račun državnog proračuna u iznosu 25.955.704,00 kn te na oslobođena sredstva depozita uplaćena na račun državnog proračuna do konca 2014. u iznosu 2.977.448,00 kn.

Nakon zatvaranja računa u Hrvatskoj poštanskoj banci koncem 2006., Zavod je u korist računa državnog proračuna uplatio sredstva stambenog fonda u iznosu 25.955.704,00 kn. Na temelju suglasnosti Ministarstva financija iz siječnja 2010., navedena sredstva su u 2009. prenesena s jednog na drugi račun prihoda, odnosno evidentirana su u okviru ostali prihodi za posebne namjene (izvor 43). Prema navedenoj suglasnosti, o namjeni i dinamici trošenja navedenih sredstava trebao je odlučiti Zavod, što nije učinjeno. Do 2006., dio kamata na stambene kredite zaposlenika sufinancirane su sredstvima stambenog fonda koja su se nalazila na računu u Hrvatskoj poštanskoj banke d.d. (na temelju zaključenih ugovora Zavoda i poslovne banke u razdoblju od 1998. do 2004.). Prema navedenim ugovorima, banka se obvezala zaposlenicima Zavoda, odobriti stambene kredite prema povoljnijim kamatnim stopama, od kojih dio plaćaju zaposlenici kao korisnici kredita, a Zavod je preuzeo obvezu plaćanja dijela kamata u visini 3,0 % fiksno za zaposlenike starije od 40 te u visini 3,5 % fiksno za zaposlenike mlađe od 40 godina. Navedeno predstavlja primitak (plaću) u naravi u skladu s odredbom članka 14. stavka 3. Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine 177/04, 73/08, 80/10, 114/11, 22/12, 144/12, 43/13, 120/13, 125/13, 148/13, 83/14 i 143/14) i članka 11. stavka 1. točke 1. Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine 95/05, 96/06, 68/07, 146/08, 2/09, 9/09 - ispravak, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 79/13, 160/13 i 157/14). U skladu s nalogom o obavljenom proračunskom nadzoru, Zavod je 2012. zaključio Dodatak ugovoru kojim se dio kamate koju sufinancira Zavod, umanjuje za 0,5 postotna poena godišnje za kredite zaposlenicima preko 40 godina, a za kredite zaposlenicima do 40 godina umanjuje se za 1,2 postotna poena godišnje. Nakon zatvaranja računa, od 2007. do 2014. sredstva za isplatu plaće u naravi zaposlenicima (subvencionirana kamata, doprinosi na i iz plaće, porez i pritez) planirana su finansijskim planovima Zavoda na teret doprinosa (izvor 21), a isplate plaća u naravi obavljaju se prema navedenom Zakonu i Pravilniku, ugovoru i dodacima ugovora. Zavod je u lipnju 2012. obavijestio Ministarstvo financija o stanju sredstava na računu ostali prihodi za posebne namjene (izvor 43), navodeći da su sredstva u iznosu od 25.955.704,00 kn neutrošena (sredstva s računa stambenog fonda koja je Zavod kod zatvaranja svojih računa u banci prenio na račun državnog proračuna).

Prema raspoloživoj dokumentaciji u Zavodu, ukupni rashodi za plaće u naravi u razdoblju od 2007. do 2014. financirani sredstvima doprinosa (izvor 21) iznose 16.270.073,00 kn. Za navedeni iznos potrebno je umanjiti sredstva na računu ostali prihodi za posebne namjene (izvor 43).

Koncem 2014. iskazane obveze Zavoda prema državnom proračunu iznose 35.824.617,00 kn. Spomenute obveze su nastale u 1999., kada je Zavodu iz državnog proračuna doznačeno više sredstava na ime otkupa potraživanja za doprinose od brodogradilišta i trgovačkih društava u sanaciji.

U lipnju 2015. održan je sastanak Ministarstva financija i Zavoda na kojem je, između ostaloga, raspravljano o rješavanju naprijed navedenih međusobnih potraživanja i obveza između Zavoda i državnog proračuna. Zaključeno je da će Ministarstvo financija pripremiti uputu o načinu rješavanja potraživanja i obveza evidentiranih u poslovnim knjigama Zavoda. Do dana obavljanja revizije (listopad 2015.) navedena uputa nije sastavljena.

Državni ured za reviziju predlaže u suradnji s Ministarstvom financija donijeti odluku o postupanju s navedenim potraživanjima i obvezama.

- 2.2. *Zavod prihvata nalaz Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da je zbog poboljšanja procesa otpisa potraživanja Zavoda, u tijeku obavljanje unutarnje revizije postupka otpisa potraživanja. Cilj revizije je pregledati i procijeniti uspostavljeni sustav unutarnjih kontrola i davanje preporuka za unapređenje procesa kako bi se osigurala pravodobnost otpisa svih potraživanja za koje su se stekli propisani uvjeti za otpis te osiguralo evidentiranje u poslovnim knjigama Zavoda na način koji daje potpune i točne informacije o finansijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) Zavoda. Nadalje navodi, da je tijekom 2015. Zavod kontinuirano provodio pojačane aktivnosti radi učinkovitog upravljanja potraživanjima. U okviru tih aktivnosti, u srpnju 2015. Sektor za ekonomski poslove dao je naloge u vezi s poslovima naplate i kontrole naplate potraživanja, što obuhvaća pravodobnost poduzimanja mjera naplate s ciljem povećanja izvjesnosti naplate iskazanih potraživanja, predlaganje dodatnih mjera za osiguranje evidencija o potraživanjima prema ročnosti radi izbjegavanja zastare, izmjene i dopune procedura za naplatu i kontrolu naplate te praćenje rezultata poduzetih mjera kao i kontinuirano izvještavanje nadležnih pomoćnika ravnatelja, s rokom izvršenja do konca studenoga 2015. U očitovanju se navodi da je u skladu sa Zaključkom sa sastanka održanog u lipnju 2015., između Zavoda i Ministarstva financija, vezano uz prenesena sredstva stambenog fonda i sufinanciranje dijela kamata zaposlenicima Zavoda, proveo potrebne aktivnosti vezano uz otvaranje izvora financiranja 43 u finansijskom planu Zavoda na pripadajućim stavkama plaće u naravi. Sredstva stambenog fonda će se od 1. siječnja 2015. i nadalje koristiti za sufinanciranje dijela kamata zaposlenicima Zavoda nakon što Ministarstvo financija uskladi podatke na izvoru 43 sa stanjem na 31. prosinca 2014. s podacima u Glavnoj knjizi Zavoda. Za ranija razdoblja, od 2007. do 2014. Zavod će u dogоворu s Ministarstvom financija za plaćene rashode plaća u naravi u iznosu 16.270.073,00 kn, koji je financiran sredstvima doprinosa (izvor 21), umanjiti sredstva na računu ostali prihodi za posebne namjene (izvor 43).*

3. Prihodi

- 3.1. Prema poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima Zavoda za 2014., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 36.842.234.652,00 kn (prihodi iz proračuna u iznosu 36.796.710.212,00 kn, od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknadama u iznosu 43.819.998,00 kn, od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija u iznosu 1.597.175,00 kn te prihodi od imovine u iznosu 107.267,00 kn), a prema knjigovodstvenim evidencijama prihoda u sustavu državne riznice, prihodi (doznačena sredstva) iznose 36.798.825.679,00 kn. Razlika u iznosu 43.408.973,00 kn se odnosi na prihode po posebnim propisima u iznosu 43.819.998,00 kn (od čega se na prihode ostvarene na deviznom računu Zavoda odnosi 42.046.782,00 kn), prihode od finansijske imovine u iznosu 107.267,00 kn, a koji prema evidencijama prihoda u sustavu državne riznice iznose 647.921,00 kn te prihode od pruženih usluga (vlastiti prihodi) u iznosu 1.597.175,00 kn, a koji prema evidencijama prihoda u sustavu državne riznice iznose 1.467.546,00 kn. Prihodi ostvareni na deviznom računu Zavoda ne uplaćuju se u državni proračun, nego se na temelju suglasnosti Ministarstva financija, s deviznog računa isplaćuju mirovine u inozemstvo.

Prihodi po posebnim propisima su ostvareni od uplata na deviznom računu Zavoda u iznosu 42.046.782,00 kn. Odnose se na uplate inozemnih nositelja osiguranja po preračunima prema međudržavnim ugovorima o socijalnom osiguranju u iznosu 27.440.680,00 kn, povrate neisplaćenih mirovinskih primanja u inozemstvo u iznosu 12.464.478,00 kn, uplate osiguravajućih zavoda i društava za naknade štete u iznosu 897.114,00 kn, povrate po regresima od nepripadno isplaćenih mirovinskih primanja u iznosu 1.047.814,00 kn, nadoknade troškova invalidske komisije i korisnika usluga invalidske komisije u iznosu 191.216,00 kn te druge uplate u iznosu 5.480,00 kn. Navedeni prihodi i rashodi ne evidentiraju se u glavnoj knjizi državnog proračuna i izvještajima o izvršenju državnog proračuna od 2007., kada su zatvoreni kunski računi Zavoda u poslovnim bankama. Zavod i Ministarstvo financija su održali sastanak u lipnju 2015. vezano za zatvaranje transakcijskog računa Zavoda u poslovnoj banci te prijenos i evidentiranje sredstava na navedenom računu Zavoda u izvještajni sustav državnog proračuna. Dogovoreno je prijelazno razdoblje za konačno zatvaranja transakcijskog računa do 31. prosinca 2015.

Državni ured za reviziju predlaže okončati aktivnosti vezano uz zatvaranje transakcijskog računa u poslovnoj banci te prijenos na račun državnog proračuna s ciljem evidentiranja navedenih prihoda i rashoda u izvještajnom sustavu državne riznice.

- 3.2. *Zavod prihvata nalaz Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da je, u skladu sa zaključcima sa sastanka između Zavoda i Ministarstva financija iz lipnja 2015., nastavio s aktivnostima u vezi sa zatvaranjem transakcijskog računa Zavoda. Usuglašene su reference za uplate po vrstama te su upućene obavijesti svim inozemnim pravnim i fizičkim osobama o promjeni transakcijskog računa za uplate s osnove povrata nepripadnih isplata po regresnom postupku, naknada štete i refundacija troškova medicinskog vještačenja, kako bi se navedeni prihodi i primici nadalje uplaćivali u korist računa državnog proračuna i prije zatvaranja računa Zavoda u poslovnoj banci.*

U očitovanju se navodi da će Zavod sve uplate prihoda i primitaka na računu Zavoda u poslovnoj banci sa stanjem na 30. rujna 2015. prenijeti u korist računa državnog proračuna tijekom listopada 2015., a uplate nakon 30. rujna 2015. prenijet će kod zatvaranja računa. S obzirom da se isplata mirovina, isplata po rješenjima o ovrhamama i doplatka za djecu u inozemstvo, od veljače 2015. obavlja putem druge poslovne banke povrate navedenih primanja Banka već uplaćuje u korist računa državnog proračuna

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Zavoda za 2014. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je bezuvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, u skladu s prihvaćenim okvirom financijskog izvještavanja, financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama objektivno iskazuju rezultate poslovanja te stanje imovine i obveza.

Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti i propusti vezane uz usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koje bi utjecale na izražavanje drukčijeg mišljenja.

4. Zavod je javna ustanova osnovana radi ostvarivanja prava radnika, poljoprivrednika, obrtnika i drugih osiguranih osoba iz obveznog mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti te je pravni slijednik Republičkog fonda mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika Hrvatske, Republičkog fonda mirovinskog i invalidskog osiguranja individualnih poljoprivrednika Hrvatske i Republičkog fonda mirovinskog i invalidskog osiguranja samostalnih privrednika Hrvatske. U 2014. obavljao je poslove koji se odnose na obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti, provedbu postupka za ostvarivanje prava na doplatak za djecu, vođenje evidencija o osiguranim osobama, obveznicima uplate doprinosa i drugih davanja, korisnicima prava iz mirovinskog osiguranja i prava na doplatak za djecu, provjeru poslovnih knjiga, financijske dokumentacije i drugih evidencija obveznika plaćanja doprinosa, upravljanje prikupljenim sredstvima, provedbu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju te unaprjeđenje rada i poslovanja, u okviru kojih se provodi više aktivnosti i projekata. Djelatnost obavlja u Središnjem uredu u Zagrebu, pet područnih službi te 15 područnih ureda. Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta u Zavodu je predviđeno 3 122 zaposlenika. Koncem 2014. u Zavodu je bilo 2 853 zaposlenika, odnosno 92 manje nego koncem 2013. Zakonski predstavnik Zavoda od 30. kolovoza 2012. je Srećko Vuković. U 2014. su ostvareni ukupni prihodi u iznosu 36.842.234.652,00 kn, rashodi u iznosu 36.805.851.687,00 kn te je ostvaren višak prihoda u iznosu 36.382.965,00 kn. Od ukupno ostvarenih prihoda, vrijednosno najznačajniji su prihodi iz proračuna u iznosu 36.796.710.212,00 kn, koji čine 99,9 % ukupno ostvarenih prihoda. Vrijednosno najznačajniji rashod se odnosi na naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu 36.381.329.551,00 kn ili 98,8 % ukupnih rashoda. Tijekom 2014. su financirana dva programa (Podrška sustavu mirovinskog osiguranja i Mirovine i mirovinska primanja) koji se provode putem 20 aktivnosti. Koncem 2014. evidentirana je imovina u iznosu 8.375.974.324,00 kn.

Vrijednosno značajnija imovina se odnosi na rashode budućeg razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu 3.043.637.217,00 ili 36,3 %, vrijednosne papire, dionice i udjele u glavnici u iznosu 2.495.716.237,00 kn ili 29,8 %, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 1.821.435.868,00 kn ili 21,7 % te vrijednost građevinskih objekta u iznosu 752.921.328,00 kn ili 9,0 % ukupne imovine. Na koncu 2014. obveze su iskazane u iznosu 3.311.371.620,00 kn, što je za 8.172.734,00 kn ili 0,2 % manje u odnosu na početak 2014., kada su bile iskazane u iznosu 3.319.544.354,00 kn. Odnose se na obveze za isplatu mirovina i mirovinskih primanja za prosinac 2014. u iznosu 3.003.375.920,00 kn, obveze za zaposlene za prosinac 2014. u iznosu 23.258.003,00 kn, materijalne rashode u iznosu 5.329.859,00 kn, financijske rashode u iznosu 2.988.056,00 kn, ostale tekuće obveze u iznosu 276.418.807,00 kn te za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 975,00 kn. Planom nabave za 2014., procijenjena vrijednost nabave roba, usluga i radova iznosi 72.969.000,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Ministarstvo vodi registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma na temelju odredbi Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11 i 83/13). Registar ugovora te plan nabave i izmjene i dopune plana nabave, objavljeni su na internetskim stranicama Zavoda. Državnom uredu za središnju javnu nabavu je dostavljeno izvješće o javnoj nabavi za 2014. u propisanom roku. Godišnje izvješće o javnoj nabavi za 2014. je dostavljeno nadležnom tijelu za sustav javne nabave. Prema izvješću o javnoj nabavi, u 2014. je zaključeno 36 ugovora o javnoj nabavi roba, radova i usluga ukupne vrijednosti 48.549.980,00 kn, od čega se na otvorene postupke nabave odnosi 32 ugovora u iznosu 41.131.072,00 kn te pregovaračke postupke bez prethodne objave, četiri ugovora u iznosu 7.418.908,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost. Nabava roba i usluga u vrijednosti do 200.000,00 kn i radovi do vrijednosti 500.000,00 kn su nabavljeni u iznosu 10.699.031,00 kn. Na temelju okvirnih sporazuma zaključeni su godišnji ugovori u iznosu 5.547.422,00 kn. Revizijom utvrđeni nepravilnosti i propusti koje se odnose na potraživanja i prihode nisu značajni te nisu utjecali na istinitost financijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, te je izraženo bezuvjetno mišljenje.